

V Bruseli 23. novembra 2016
(OR. en)

14277/16

JEUN 96
EDUC 363
SOC 685
EMPL 470
CULT 108

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	21. novembra 2016
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13621/16 JEUN 85 EDUC 338 SOC 637 EMPL 433 CULT 97
Predmet:	Podpora nových prístupov k práci s mládežou s cieľom odhaliť a rozvinúť potenciál mladých ľudí – závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady (21. novembra 2016)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o podpore nových prístupov k práci s mládežou s cieľom odhaliť a rozvinúť potenciál mladých ľudí, ktoré Rada prijala na svojom 3 502. zasadnutí, ktoré sa konalo 21. a 22. novembra 2016.

**Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady,
o podpore nových prístupov k práci s mládežou s cieľom odhaliť a rozvinúť
potenciál mladých ľudí**

RADA A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV,

PRIPOMÍNAJÚC

1. politické súvislosti tejto problematiky, ako sa uvádzajú v prílohe k týmto záverom,

UZNÁVAJÚ, ŽE:

2. Mladé ženy a muži disponujú vnútorným potenciálom a talentom, ktorí môžu využiť vo svoj prospech, ako aj v prospech celej spoločnosti. Potenciál mladých žien a mužov možno vnímať v zmysle kompetencií (vedomostí, zručností, postojov), ktoré sa rodia z ich tvorivosti a rozmanitosti.
3. Mladí ľudia robia maximum v snahe rozvinúť svoj potenciál, talenty a tvorivosť v spojení s aktívnym občianstvom, osobným rozvojom a zamestnateľnosťou. Pod rozvojom talentov sa rozumie transformácia mimoriadnych schopností na excelentnosť, pod rozvojom potenciálu zas rozvoj skrytých kvalít alebo schopností, ktoré môžu viesť k budúcemu úspechu alebo osohu vzhľadom na individuálnu situáciu mladej ženy alebo muža.

4. S cieľom odhaliť a rozvinúť potenciál a talenty všetkých mladých ľudí EÚ a jej členské štáty musia podporovať a presadzovať vykonávanie účinných medzisektorových politík, ktoré môžu mladých ľudí aktivovať a podporiť a ktoré im pomôžu realizovať ich plný potenciál. Osobitná pozornosť by sa mala venovať tým, ktorí sa nachádzajú v ťažkých životných situáciách.
5. Práca s mládežou sa využíva na podchytenie mladých ľudí vrátane tých, ktorí sú na okraji spoločnosti alebo ktorým marginalizácia hrozí. Keďže však v kontexte nového sociálneho a technologického vývoja dochádza k zmene životného štýlu a správania mladých ľudí, je mimoriadne dôležité, aby sa ďalej vyvíjali nové metódy a prístupy v práci s mládežou. Aby bolo možné mladým ľuďom porozumieť a nadviazať s nimi kontakt, mala by práca s mládežou taktiež rozšíriť svoj záber aj do digitálneho sveta.

ZDÔRAZŇUJÚ, ŽE:

6. Práca s mládežou sa realizuje v mnohých rozličných formách a prostrediach, reaguje na rozličné potreby, sny, ambície a životné podmienky mladých ľudí. Jej kapacita z hľadiska jej záberu a adaptácie na objavujúce sa zmeny znamená kvalitatívnu zmenu života mladých ľudí a spoločnosti.
7. Procesy učenia sa v rámci práce s mládežou mladým ľuďom pomáhajú vypracovať si holistickým spôsobom vlastné kompetencie vrátane vedomostí, zručností a postojov. Práca s mládežou sa často zameriava na pomoc mladým ľuďom, ktorí čelia rôznym životným výzvam, či už v procese prechodu zo vzdelávania do práce, v obdobiach nezamestnanosti, vo vzťahu k rozličným vznikajúcim hrozbám vrátane radikalizácie vedúcej k násilnému extrémizmu alebo pri hľadaní pozitívnej identity a pocitu príslušnosti.
8. Prostredie práce s mládežou by malo byť stimulujúce, prispôsobivé, prít'azlivé a primerané vo vzťahu k novým trendom v živote mladých ľudí, a malo by mladých ľudí podporovať v odhaľovaní a rozvíjaní ich potenciálu, ktorý môže byť často ukrytý a nie až tak viditeľný v rámci formálneho vzdelávania alebo v iných sektoroch. Toto prostredie by malo byť miestom experimentovania a skúšania nových vecí, v ktorom je zlyhanie dovolené a považuje sa za súčasť procesov učenia sa a sociálnej integrácie.

9. Činnosti realizované v rámci práce s mládežou sa ukázali byť efektívnym nástrojom pozitívneho rozvoja osobnosti mladých ľudí a je potrebné ich ďalej podporovať a posilňovať. Podpora inovácie v práci s mládežou by sa mala vnímať ako súčasť reakcie na permanentné zmeny s cieľom vyvolať záujem všetkých mladých ľudí vrátane tých, ktorí sa zatiaľ do činností vykonávaných v rámci práce s mládežou aktívne nezapojili. Inovácie by mali byť súčasťou trvalého kvalitatívneho rozvoja práce s mládežou, ktorá reaguje na potreby, záujmy a skúsenosti mladých ľudí tak, ako ich vnímajú oni sami¹.
10. S cieľom zaujať mladých ľudí a zabezpečiť väčší vplyv na ich život by sa pri ďalšom vývoji politík v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a odbornej prípravy pracovníkov s mládežou malo zvážiť a zohľadniť nové prostredie, v ktorom mladí ľudia trávia svoj čas, ako je moderná mestská infraštruktúra a virtuálny priestor, ako aj nové prístupy využívajúce inovačné nástroje online aj offline (ako napríklad gamifikácia², aktivity s využitím GPS³, digitálne odznaky vedomostí⁴ alebo dizajnérske myslenie⁵).
11. S cieľom zabezpečiť úspech tejto inovácie by pri koncipovaní, vývoji a realizácii inovačných prístupov v práci s mládežou mali zohrávať kľúčovú úlohu samotní mladí ľudia.

---

¹ **Kvalitná práca s mládežou** – spoločný rámec pre budúci rozvoj práce s mládežou. Správa skupiny expertov na systémy kvality práce s mládežou v členských štátoch EÚ, Európska komisia, 2015.

² **Gamifikácia** znamená uplatnenie herných mechanizmov na neherné aktivity s cieľom zmeniť správanie ľudí. Existujú príklady aplikácií počítajúcich kroky, ktoré človek urobí za deň, ktoré umožňujú získať ocenenie a porovnať sa s ostatnými. Na prácu s mládežou tak isto možno uplatniť rozličné prvky hernej dynamiky a herných mechanizmov. (Gamifikácia 101: Úvod do používania hernej dynamiky na ovplyvnenie správania, Bunchball, 2010).

³ **Aktivity s využitím GPS** využívajú elektronické zariadenia s lokalizáciou GPS (hlavne smartfóny) pri rozličných aktivitách na podporu pohybu, orientácie v novom prostredí, plnenie rozličných úloh alebo získanie nových informácií o zaujímavých miestach.

⁴ **Digitálne odznaky vedomostí** sú virtuálne odznaky v priestore online potvrdzujúce výsledky, ktoré učitelia sa dosiahli. Niektoré spoločnosti túto myšlienku podporujú, napríklad spoločnosť Mozilla, ktorá vytvorila platformu online nazvanú Open badges (otvorené odznaky). Táto myšlienka je dobre kompatibilná s iniciatívami zameranými na uznávanie neformálneho vzdelávania v rámci práce s mládežou.

⁵ **Dizajnérske myslenie** je kolaboratívny, optimistický a experimentálny prístup zameraný na človeka. Pri mladých ľuďoch funguje dobre, pretože ich robí integrálnou súčasťou zmeny, pričom sa zároveň koncipuje nové riešenie. Možno ho využiť pri úprave/koncipovaní rozličných programov, nástrojov alebo priestorov pre mladých ľudí. (Pomocník dizajnérskeho myslenia pre pracovníkov v oblasti vzdelávania, 2012).

12. Kapacity pracovníkov s mládežou (dobrovoľníkov alebo zamestnancov) je možné zvýšiť vzdelávaním, odbornou prípravou a príležitosťami, ktoré ponúkajú siete, usmerneniami, ako aj finančnou podporou, aby sa im umožnilo hľadať a realizovať nové a inovačné prístupy v práci s mládežou s cieľom podchytiť väčší počet mladých ľudí, a to predovšetkým tých, ktorých je ťažké podchytiť, a dosiahnuť väčší vplyv na ich život.
13. Tvorba politiky v oblasti mládeže založenej na dôkazoch si vyžaduje pravidelnú aktualizáciu na základe najnovších a relevantných údajov zhromaždených na miestnej, regionálnej, celoštátnej aj európskej úrovni. Mali by sa zahrnúť aj informácie o životnom štýle a súčasných životných trendoch⁶ mladých ľudí.
14. Okrem budovania sektora práce s mládežou ako takého je pre rozvoj nových prístupov k práci s mládežou nevyhnutná medzisektorová spolupráca. V kontexte realizácie nových prístupov k práci s mládežou a praktickej politiky v oblasti mládeže je nevyhnutné uľahčovať a podporovať spoluprácu zainteresovaných strán zastupujúcich rozličné sektory, a to s cieľom zabezpečiť účinnú identifikáciu príležitostí spolupráce⁷ a prispieť k zvyšovaniu kvality praktickej práce s mládežou a lepšie naplniť potreby mladých ľudí.

---

⁶ Informácie o životnom štýle životných trendoch mladých ľudí zahŕňajú osobitné charakteristiky mladých ľudí zo sociologického, psychologického a pedagogického hľadiska. Tieto informácie by mali dať odpoveď na takéto otázky: Aké majú mladí ľudia záujmy? Z čoho majú strach? Ako sa učia? Ako trávia svoj voľný čas? Ako komunikujú na sociálnych sieťach? Ako spravujú svoje finančné prostriedky?

⁷ V tejto súvislosti môžu byť príkladom tvorivé dielne zamerané na tvorbu nových aplikácií pre mobilné zariadenia, ktoré navštevujú pracovníci s mládežou, mladí ľudia a odborníci na IKT.

ZOHLADŇUJÚC ZÁSADU SUBSIDIARITY VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

15. presadzovali, podporovali a hodnotili využívanie, koncipovanie, vývoj, testovanie a šírenie nových nástrojov a prístupov na využitie v práci s mládežou prostredníctvom medzisektorovej spolupráce, aby sa zabezpečila primeraná reakcia na aktuálne potreby a budúce výzvy, záujmy a očakávania mladých ľudí a spoločnosti. Mladí ľudia, mladí výskumní pracovníci, pracovníci s mládežou a mládežnícke organizácie by sa s cieľom zaistiť kvalitu mali vyzvať, aby sa aktívne zúčastňovali všetkých štádií procesu;

16. zvyšovali kapacity pracovníkov s mládežou (dobrovoľníkov alebo zamestnancov), pokiaľ ide o inováciu a rozvoj potenciálu a talentov mladých ľudí poskytovaním príležitostí na vzdelávanie a učenie, so zameraním predovšetkým na:
  - a) využívanie a prispôsobenie inovačných prístupov k praktickej práci s mládežou;
  - b) začlenenie informácií o najnovších životných trendoch mladých ľudí do vzdelávania a praxe v oblasti práce s mládežou;
  - c) využívanie medzisektorovej spolupráce pri koncipovaní nových a inovačných nástrojov a prístupov pre praktickú prácu s mládežou;
  - d) metódy v prvom rade na odhaľovanie a následne rozvoj potenciálu a talentov mladých ľudí, budujúc ich sebadôveru a sebadôveru;
  - e) zaangažovanie mladých ľudí ako zdroja cenných informácií a odbornosti, napríklad do rozvoja digitálnych kompetencií;
  - f) zapojenie mladých ľudí ohrozených marginalizáciou využívajúc inovačné prístupy a zameriavajúc sa na rozvoj ich potenciálu a talentu;

17. podľa potreby nabádali k udržateľnej podpore vrátane finančnej podpory organizácií pracujúcich s mladými ľuďmi a pre mladých ľudí, najmä pokiaľ ide o spoločné projekty, a dodržiavajúcich zásady⁸ práce s mládežou, aby sa budovali ich kapacity inovácie;
18. úzko spolupracovali so zástupcami regionálnych a miestnych orgánov, radami mládeže a organizáciami pre prácu s mládežou, mladými ľuďmi a ďalšími aktérmi v oblasti mládeže, aby sa posolstvá uvedené v týchto záveroch vo veľkom rozsahu zakomponovali do praxe na regionálnej a miestnej úrovni;
19. tam, kde je to vhodné, v partnerstve s miestnymi orgánmi presadzovali a podporovali priestory a príležitosti na to, aby sa mladí ľudia mohli stretávať osobne a rozvíjať spoločné iniciatívy;
20. zvažili vytvorenie pružných priestorov a príležitostí pre experimentovanie, pokusy a omyly, kde sa pracovníci s mládežou a mladí ľudia môžu učiť reagovať na rýchlo sa meniace podmienky a životné štýly a učia sa čeliť komplexnosti.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ A S NÁLEŽITÝM OHĽADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

21. zvažili pravidelný zber a analýzu informácií o životných trendoch mladých ľudí a podporovali šírenie zistení medzi relevantnými zainteresovanými stranami vrátane tvorcov politik na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, dobrovoľníkmi pracujúcimi s mládežou, mládežníckymi vedúcimi a pracovníkmi s mládežou;

---

⁸ Kvalitná práca s mládežou – spoločný rámec pre budúci rozvoj práce s mládežou. Správa skupiny expertov na systémy kvality práce s mládežou v členských štátoch EÚ, Európska komisia, 2015.

22. hľadali inovačné prístupy, ktoré by sa uplatnili v praktickej práci s mládežou vrátane ďalších relevantných oblastí, ako sú vzdelávanie a odborná príprava, šport a kultúra, sociálne služby, informačné a komunikačné technológie atď., a vytvárali príležitosti na prispôsobenie inovačných prístupov využívaných v iných politických oblastiach pre oblasť práce s mládežou, ako aj pre výmenu príkladov osvedčených postupov;
23. ak je to vhodné, identifikovali nové kompetencie, ktoré potrebujú pracovníci s mládežou, a vypracovali vzdelávacie moduly a moduly odbornej prípravy, ktoré by pracovníkom s mládežou uľahčovali nadobúdanie nových kompetencií vrátane digitálnych kompetencií;
24. na základe tvorby, monitorovania a hodnotenia politík v oblasti mládeže, stratégií a iniciatív zameraných na mládež na národnej, regionálnej a miestnej úrovni identifikovali nové prístupy v práci s mládežou, ktoré pomáhajú odhaľovať a rozvíjať potenciál a talenty všetkých mladých ľudí.

VYZÝVAJÚ EURÓPSKU KOMISIU, ABY:

25. vykonala pravidelnú analýzu a do správy o mládeži vložila časť obsahujúcu aktuálne a presné informácie o najnovších životných štýloch a životných trendoch mladých ľudí;
26. podporovala výmenu informácií o životných štýloch a životných trendoch mladých ľudí, ako aj príkladov osvedčených postupov a inovačných prístupov realizovaných v práci s mládežou na úrovni členských štátov EÚ, ako aj mimo EÚ; organizovala zasadnutia expertov, konferencie a ďalšie činnosti vzájomného učenia a zvažila využívanie platforiem, ako je napríklad európska konferencia o práci s mládežou, na podporu inovačných prístupov v práci s mládežou;
27. v maximálnej miere využívala existujúce programy EÚ, ako je Erasmus+, na podporu realizácie inovačných prístupov v praktickej práci s mládežou.

Rada pri prijímaní týchto záverov pripomína najmä:

- oznámenie Komisie o stratégii Európa 2020⁹, ako ju schválila Európska rada, a jej hlavné iniciatívy Nové zručnosti pre nové pracovné miesta¹⁰, Inovácia v Únii¹¹ a Digitálna agenda pre Európu¹²
- závery Rady z 30. mája 2016 o úlohe sektore mládeže v rámci integrovaného a medziodvetvového prístupu k prevencii násilnej radikalizácie mladých ľudí a k boju proti takejto radikalizácii¹³.
- uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade z 15. decembra 2015 o pracovnom pláne Európskej únie pre mládež na roky 2016 – 2014¹⁴
- závery Rady z 18. mája 2015 o posilňovaní medziodvetvovej politickej spolupráce s cieľom účinne riešiť sociálno-ekonomické výzvy, ktorým čelia mladí ľudia¹⁵
- závery Rady z 20. mája 2014 o podpore podnikania mládeže v záujme posilnenia sociálneho začlenenia mladých ľudí¹⁶
- závery Rady z 25. novembra 2013 o posilnení sociálneho začlenenia mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, nezúčastňujú sa na vzdelávaní alebo odbornej príprave¹⁷
- závery Rady zo 16. mája 2013 o prínose kvalitnej práce s mládežou k rozvoju, pohode a sociálnemu začleneniu mladých ľudí¹⁸

---

⁹ 7110/10.

¹⁰ 17066/10.

¹¹ 9981/10/ REV 1.

¹² 14035/10.

¹³ 9640/16.

¹⁴ Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 1.

¹⁵ Ú. v. EÚ C 172, 27.5.2015, s. 3.

¹⁶ Ú. v. EÚ C 183, 14.6.2014, s. 18.

¹⁷ Ú. v. EÚ C 30, 1.2.2014, s. 5.

¹⁸ Ú. v. EÚ C 168, 14.6.2013, s. 5.

- odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa¹⁹
- závery Rady z 11. mája 2012 o podpore tvorivého a inovačného potenciálu mladých ľudí²⁰.
- uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady 18. novembra 2010, o práci s mládežou²¹
- uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady 11. mája 2010, o aktívnom začleňovaní mladých ľudí: boj proti nezamestnanosti a chudobe²²
- štúdie a vyhlásenia:
  - spoločná správa Rady a Komisie za rok 2015 o vykonávaní obnoveného rámca pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018)²³
  - správa skupiny expertov na systémy kvality práce s mládežou v členských štátoch EÚ (2015)
  - vyhlásenie z 2. európskej konferencie o práci s mládežou (2015)²⁴

---

¹⁹ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

²⁰ Ú. v. EÚ C 169, 15.6.2012, s. 1.

²¹ Ú. v. EÚ C 327, 4.12.2010, s. 1.

²² Ú. v. EÚ C 137, 27.5.2010, s. 1.

²³ Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 17.

²⁴ http://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/8529155/The+2nd+European+Youth+Work+Declaration_FI_NAL.pdf/cc602b1d-6efc-46d9-80ec-5ca57c35eb85